۴۴ گيتن جو مجموعو

ڇولين ماريا ڇال

- ڪمل پياسي

ڪتاب اندر گهربل درستيون

(هر ڀاڱي کي سڌاري پڙهڻ لاءِ وينتي)

صفحو نمبر	پئرا نمبر	سٽ نمبر	غلط	درستي
٢	—	٥	جون	جي
٦	—	٩	سمهان	سمجهان
٦	—	١٣	وس	واس
٦	—	١٥	اڌر	اڍر
٧	٤	١	رام	راه
٧	٧	١	سڃاڻا	مڇوا
٨	٢	١	جو آڪيڙو	جو آ آڪيڙو
٩	٤	٤	او	آءُ
١٠	٢	٢	ڀڃاٽي	ڀڄاٽي
١٠	٢	٥	وهور	وهدوار
١٢	٣	٢	ڪہ	نہ
١٢	٣	٢	رهڙن	رمزن
١٢	٣	٤	ڇوڙ ڻو	جوڙ ڻو
١٣	١	٣	ڀڪه	ڀگ
١٣	٤	٣	ڻو	ڻوَ
١٧	٣	١	ڻل	ڻل
١٨	٤	٣	ڀڄان	ڀڄاڻان
١٩	٢	١	ڀار	ڻار
١٩	٣	٤	اهرو	اهرون
١٩	٣	٤	ساهل	ساحل

Printed by Dayaldas L. Motwani at Raj Printing Press
Relief Road, Ahmedabad-380 001.
Published by Smt. Anita Kamal Piyasi, Piyas Publication
A-2, Govt. Fisharies Colony, Rajendra Bhawan Road,
VERAVAL.

پنهنجي پتنيءَ انيتا ڏانهن

جنهن صبر سان مونکي سمجهيو. منهنجون اڻ چٽيل
گهرجن کي پورو. گرهستي پنڌن سان گڏ، مون سان
ساهتيڪ پنڌن ۾ به مون سان ڪلهو ڪلهي ملائي هلي
۽ پوءِ پاڻ به پنهنجي پهرين ليکڪا 'انيتا ڪمل پياسي'.

— ڪمل پياسي

شاعر منهنجو ساٿي

هو ڪوي آهي - هڪ ڪلاڪار آهي. هن ڪويتا کي فلسفو ٺاهيو آهي ۽ فلسفي کي ڪويتا. سندر ٻڌجي هن زندگيءَ جي هر داغ ٻيچ کي محسوس ڪيو آهي، گرهڻ ڪيو آهي. هن جي ڪلا زندگيءَ کي اڀاري جو ڪيتر ٺاهيو آهي. هن جي محبت جو ڳيان مان نه آهيان پر سوڀيا جي پرک، پرک قدرت جي، پرک امنگن جي، پرک جذبن جي. هو هر وقت لفظن سان رانديون ڪندو رهندو آهي.

هن ساريءَ سرشٽيءَ، ساري ڪائنات کي ماتا جي روپ ۾ ڏٺو آهي. جنهن جي سندري هنج ۾ رهي به هو ٻالڪ کي ڪرڻن جي آسيس ۾ ڏسندو آهي. ٻيا ڪيس انترمکي چوندا آهن، پر جڏهن ٻالڪ کي هو موڻ سان ملائي آسيس ۾ ڏسندو آهي ته مان ڪيس ٻهرمکي چوندي آهيان.

آڪاس ڪي چهنڊڙ ڦرفالي چوٽين جي وچ مان، مستيءَ مان جهولندڙ هيءَ جل جون ڌارائون، ڪناري تي وسيل هن ان جون وڻون، انيڪ پرڪار جي پکين جي مڌر مڌر لاس، ڪڏهن لال ڪرڻن جي تيز پرڪاش، ڪڏهن بادلن جي ٿڌي ڇانيا، پرڪرتيءَ کي ماتا جي روپ ۾ ڏسي هن جو انتر من چنچل ٿي اٿندو آهي. ان وقت هو لکڻ شروع ڪندو آهي، گهر جون اڪيلون

صفحو نمبر	اڱرا نمبر	سٽ نمبر	غلط	درستي
٢٢	—	١	مهڪ	سڪ
٢۴	٣	٣	ڪن	ڪُن
٢٥	١	٣	مورام	موڙام
٢٦	۴	٣	ڪوئي	ڪوئي
٢٩	١	٣	بستي	بسڌي
٣٠	۴	٢	چت	چپ
۴١	٣	٢	مورس	صورس
۴٩	۴	١	ساڻ لا	ساڻ ٿا
٥١	٣	٥	موم	موهه
٥٢	٣	١	مد ان	مڏ ان
٥٢	۴	٢	ار امع	ار امع
٥٦	۴	١	آڏاڻان	آڏاڻان
٦١	—	٧	چسب	هجيب
٦٣	٣	١	سڄائين	سڄائين
٦۴	٢	٢	جهاهو	جوڙاو
٦٥	١	١	ههي	هڌي
٦٦	۴	٢	آچ ا هن	آچ اڪ له هن
٦٧	١	١	گلدام	گلڏام
٦٧	٣	١	اومت	اومت
٦٩	—	١	ستيءَ	سستيءَ
٧٠	١	٦	ليڪل	ليڪيل
٧٠	٢	٥	چورس	الگ الگ
٧٠	٣	٦	ڪولي	ڪولي ئو

منهنجي ڪويتا

منهنجي ڪويتا منهنجي زندگي آهي.
شاعري ۽ منهنجا پراڻ آهن.

مون وڳيائي چوڻ ٿيا ته زندگيءَ جي تلخ حقيقت کان منهن موڙي جيڪي شخص پنهنجي جذبن ۽ احساس جي پل سان ڪلپنا جي آڪاش ۾ پهچندا آهن، انهن مان جن کي ڌرتيءَ ۾ واپس موٽڻ جو رستو ياد هوندو آهي اهي ڪلاڪار ٿي ويندا آهن ۽ جي واپس موٽڻ جو رستو وساري ڇڏيندا آهن، اهي پاڳل ٿي ويندا آهن. هاڻ اها پڪ اٿم ته مان هڪ ڪوي آهيان هن ڌرتيءَ جو. 'ٻارم' مون ته ڪيو آهي پر اڪيلائيءَ سان، گهر ۾ ٻٽي ۽ ٻاهر هوندي به منهنجو ڪم اڪيلائي آهي. هڪ اڪيلائيءَ جو ٻيءَ اڪيلائيءَ کي ڏسڻ ۽ سڃاڻڻ ۾ هڪ قافيو آهي، جنهن کي پنهنجيءَ دل جي قافيي سان ملائي سگهجي ٿو. اهڙي دنيا جون مڙيو ٿي اڪيلاين گڏجي هڪ مهان گيت جوڙيندون آهن، جنهنجو هر هڪ سٽ جو هڪ ٿي ڪوي هوندو آهي.

مون اڪيلائيءَ جو جام پيتو آهي ۽ ان مان خون ۽ آنسن جو ذائقو ماڻيو اٿم. ان پياس جي سوغات لاءِ مون زندگيءَ جا شڪرانا مڃيا آهن. ڪارڻ، جو ان پياس بنان، توهان جي دل، ان سڪل ساگر جو ساحل بڻجي وڃي ها، جنهن ۾ نه ڪو گيت هجي ها ۽ نه ڪا لهر. — ڪمل پياسي

ڪڍون ڳوڙهيندو آهي - اُن رات جو پيٽ روم مان
اٿي هليو ويندو آهي ۽ ٻڙهڪ واريءَ ڪوٺيءَ ۾ ڪلاڪن
جا ڪلاڪ ٻاهر کي ٻڌ ڪري لڪندو رهندو آهي. اُن
وقت هو مولڪي ڪيڏو نه مهان، ڪيڏو نه سندر لڳندو
آهي. هن جون ويچارن جون ڌارائون، اُن وقت ٻاهر
جيان بيٺيون جي مٿان چاهي هيٺان پنهنجو رستو
ٻاهر ڳولهي ڪڍنديون آهن. سندس ڪوشش اهين
تي پنهنجو ٻاهر راه ڳولهي ڪڍندي آهي.

دل ۽ دماغ سرير ۾ الڳ هوندي به، هڪ ٻئي کان
سواءِ، چٽڪ هستيءَ ۾ ئي نه آهن. ويچار ۽ امنگ، دماغ
مان اڪري هردي جي ڪنهن اندران لهي ٿا ئين ٻاهچي
لڪي ويندا آهن ۽ اسين جڏهن سمجهندا آهيون ته
اسان ڪنهن چيز کان ڇوٽڪارو حاصل ڪيو آهي،
تڏهين اچانڪ گهنگور گهٽا ۾ ٻادل برسڻ لڳندا آهن،
وڄ جا ڪرڪاٽ ٿيندا آهن، وڏڦڙو چالو ٿيندو آهي
۽ ٻوه ڪوشش ڪريءَ جي ساريءَ وجودگيءَ تي ڇانئجي
ويندي آهي ۽ هو اُن وقت لڪڻ لاءِ ويچارو ٿي
پوندو آهي.

جڏهن ڪوشش جو ٿون ٻرماڻ ٿيندو آهي ته آها
ٻهراڻ منهنجي ڪنن تي سندس شبدن ۽ مڪ دتاران
ٿي پهچندي آهي - اُن وقت ٻاهر ٻاهر کي سوڀاڳيءَ
سمجهندي آهيان. - انيتا ڪمل ٻيماسي

گيت منهنجا

مان اڄڪلهه - مست ملنگ،
جڳ سان ڪوڙو منهنجو سنگ،

دل جي واڄا - منهنجو چنگ،
ان مان وڄليو الست امنگ.

حاسد ورڪا ۽ ساڙلنگ،
ساڙل گرجي چوٽ ابرلنگ.

سچ سروپ - اڪثي رنگ،
سرلتا نارا - منڙو سنگ.

لوڀ وڪاري ڪام ڪسنگ،
ڪارڻهر جو ڦهري ڏنگ.

جنڌان چوڙهو جل ترنگ،
سڪ شهدائي چاهت سنگ.

....

منڙي راحت - تني هر پاحت،
سرڳ ٻولن جي اڌودي لاحت.

جن جي جاڳان جاحت ارهاحت،
تن جي گهر جي لـي خيراحت.

Chholian Mariya Chhaal
(Collection of Poems)
By
Kamal Kewalramani 'Pyasi'
Deputy Director of Fisheries
Fish Terminal Division
Veraval (Guj) 362267

First Edition 1984

Prize - Rs. 12-00

Gujarat Sahitya Academy
Prize winner

Published by
Anita Kamal Pyasi
Pyas Publication

A-2 Govt. Fisheries Colony
Rajendra Bhavan Road,
Veraval.

**Second Collection of
Poems after 'Geet
Manjri' being first**

چـولين ماريا چـال
(ڪوتا سنگره)
رچيتا:
ڪمل ڪيولراماڻي پياسي
ڊپوٽي ڊائـرايڪٽر آف
فشريز، فش ٽرمينل ڊويزن
ويراول (گجرات) ٣٦٢٢٦٧

ڇاپو پهريون

قيمت ١٢ روپيا

گجرات ساهتيه اڪيڊمي
انعام حاصل ڪمل

ڇپائيندڙ:
انيتا ڪمل پياسي
پياس پبليڪيشن

اي - ٢، سرڪاري فشريز
ڪالوني، راجيندر ڀون روڊ،
ويـراول.

**گيت منجري ۽ کـان
پوءِ ڪوي ۽ جو ٻيو
ڪويتا سنگره**

چاهت جاڳي

١- اڙي چنڊرما!
تنهنجي سوڀا!
ٻارا ڏيو لاءِ ٻانهين جهاليون.

٢- روڻو بادل!
اوڍي آنچل!
ڪري هوا مان سير سمانيون.

٣- ڪڏهن اجالو!
ڪڏهن ڇانورو!
فضا جون اڏهيل هي ۽ خيالون.

٤- رام ٻچاڻين!
تارا چاهين!
ڏينهن جي ڪاٽ راتيون آيون.

٥- سورج اڀندو!
هر ڪو اٿندو!
لڄ ۾ لڪنديون اداس راتيون.

٦- سڪ جي صدقي!
گهڙيون ٽهڪي!
راس کي ڳوليندون ٻرپاليون.

٧- گيت سجايا!
سرتال ملايا!
سڄي ٻکيڙن جون لڪ ڏاليون.

٨- چاهت جاڳي!
آئي سڀاڳي!
ڪن ۾ اوڙڪ آئيون ٻاليون.

ڪولي ڪڍڻون اُڏرن رات،
ڪڙ ڪيٽن جي اُرساس.

وهه ٿي جاڳي وهه جي ذات،
وهه کي وهه مان ملي نجات.

منهنجي وياڪل - ٿي خيالات،
ساهه سڪوري، ٿن جي تات.

روح رنجهائي ٿي برسات،
سرڪ بڙن جي لودي لات.

....

ڇا سمهان؟ ڇا مان پايان،
ڪيئن منجهريءَ جي وس آهيان.

رنگ برنگ سان ڪيئن سجايان،
راتيون جاڳان لڙڪ ڦڙايان.

واڳ راڳ جا وس مٽايان،
هڪڙا لاهيان ٻيا ٿو پايان.

ٻڌر وزن ۾ من واند رايان،
قائدن سان تو عشق نڀايان.

لکندو آهيان - ڪي رنجهايان،
رسي ولو جو، سو ٻرچايان.

صديءَ پڇاڻان، ڪم نه جاڻان،
ٻڙهندو منهنجا ڪيئن ٻراڻا.

الڳ سڌس سنسار - سرتيون!
چنڊ ۾ ڪنهنجو ٻار.

(۴)

چار پهر ڏينهن جا چپ رهندي،
ساري رات گذاريم جاڳي،
هن کي مون لي ڦاس ۾ آڻيو،
ننڊ ماري، او اڀاڳي،
هي ڪهڙو اسرار - سرتيون!
چنڊ ۾ ڪنهنجو ٻار.

(۵)

طرح طرح سينگار ڪري ٿو،
چنڊ کي موهڻ مون لي چاهيو،
هن جي ڪارڻ هاڻ ڪئي،
سواگت لاءِ مون قدم وڌايو،
نوڙي هيءَ سنسار - سرتيون!
چنڊ ۾ ڪنهنجو ٻار.

(٦)

اڄان، ڪڄان، پر سڏ ۾ آيو،
ارموهي هيءَ چنڊ پليو آ،
سک سان جنهن سان سگر ٻڌايو،
ڪنهن اهو خواند پڙهيو آ،
حد کان وڌ هوشيار - سرتيون!
چنڊ ۾ ڪنهنجو ٻار.

چنڊ نه ڪنهنجو يار

(١)

مان جاڳان چنڊ اڀ ڪري ٿو،
اڀ ڪيان، چنڊ ڪري سهائي،
هاه الا، هن هنڌڙي آ ڇو؟
مون سان ٻالي ليٽ ٻاڻي؛
دل ۾ دک هزار - سرائون!
چنڊ نه ڪنهنجو يار.

(٢)

اُڀ ۾ هن جو آکيڙو،
مون لاهيو ڌرتيءَ تي ڏيرو،
جنهن لاءِ سرتيون! سڪان صدين کان،
پري نه پورل مون وٽ پيرو؛
ڪُر سڏس وڏوار - سرتيون!
چنڊ نه ڪنهنجو يار.

(٣)

پٽيو هنڌڙو هن لاءِ پادل،
تارن سان هو راند ڪري ٿو،
تارن جي ٿي وانيءَ ۾ جڻ،
جپ ڪيڏي واڄارا ڏني ٿو؛

پياس اڌوري

ڪنهن سان اوليان،
ڏکڙا ڪوليان،
رڳ رڳ منهنجي چاڪ - سڪي!

(١)

سهج وڃائم - سور ٻرائم،
راڄ رڱيل جڳ ڪڍي ٻالم.
دل جي اولهه ڪنهن کي ڏسجي،
ڏک سان جڏهين ناتا جوڙيم،
ڪو نه آ منهنجو
آ ٻاساڪ ٻيرو
رسي واءُ مشتاق - سڪي!

(٢)

يار ڇڏي ويو - ڌار ڪري ويو،
من منهنجو لاچار ڪري ويو،
اک مان ٽمڪن ڏک جا آنسون،
دردن کي هوشيار ڪري ويو،
سور ٻيا جي
سور ٽيا سي
چاهت تي چيراڪ - سڪي!

سُکن کھو تکرار

۱- چنڊ ڪڙهو ۽ منڪن لهرون،
ڏرڻي ڪرڻ جا ڳهه ٻالا،
دل ۾ گهاو، زخم ۽ رڙون،
رسي ونهو ٿر هاه وڏالا،
چنڊ ڏيان ۽ ميار - منهنجي غم جو انت نه پار.

۲- ڪواڄون نيون مونڻ لاءِ آيون،
موسم جي جڻ چال ٻڌائي،
ساعت ساعت سارين سرڻ،
ڪواڄن جي هيءَ ڳالهه سڻائي،
رڪو سڏ ٻس وهنوار - منهنجي غم جو انت نه پار.

۳- سرءُ ونو، ڪر مڪڙن موڙيا،
اسنت وري اڄ اوچ ۾ آيو،
اوسيڙي ۾ گهارڻم ڪيڏو،
ڪير نه منهنجي ڪوچ ۾ آيو،
ڦري پٽيو بهار - منهنجي غم جو انت نه پار.

۴- سيارا آيا پارا آيا،
اونهاري جون لڪون سٽائين،
اوسيڙي ۾ وهندڙ آسون،
دل ۾ جڙ نيون مڪون لڳائين،
جيون ٿي ٻيو بار - منهنجي غم جو انت نه پار.

منهنجي آس اداس

منهن جي من ۾ هير اسنتي، ڪين ڏنئـــي وشواس،
سر جهڪايو، هر قـــول پورو جـــو، وڃائـــو آڪاس،
منهنجي آس اداس.

(١)

سنگ نه آهي، رنگ نه آهـــي، پلنگ ٽٽو پي پلنگ،
چت جي چارڻ، چڻن وڃايو، نـــوڙي چت ون چنگ،
ٻنگ ٽٽيا، سپ پـــال پلايون، قسمت ڪـــي نه قياس،
منهنجي آس اداس.

(٢)

جـــڏهن منهنجو، جيون ڪوهيو، چاهت تي وڃائڻي،
سڪندي گهاريان گهڙي گهڙي، پر ڪين سگهيو سڪ چاڙهي،
ارمان دـــي آڳـــه لڳـــائـــي، غـــم گهٽيو آ ساس،
منهنجي آس اداس.

(٣)

وڇڻ ۾ وهلوڙ روئـــي تي، ور واري هر لـــاري،
ڏيهن بهن لاءِ اولڙ تي پيو، رات نه اڳ ني ڪاري،
هـــوس هڄباري، مت هي ماري، هر دم آه هراس،
منهنجي آس اداس.

(٤)

جيون جڳ هڪ جهاڪي آهي، ڪرم ڌرم جي جاڙا،
جمندي مرندي، مري نه جمندي، اهڙي آهي مايا،
تـــو ۾ منهنجي رهـــي پاولـــا، أمـــر نه ٿيو احساس،
منهنجي آس اداس.

(٣)

سوداگر ڪسي موتي لڌ سچا لو،
موتي لڌ سندس رهزن کي چالو،
ياد روئي ٿي - مولهه اندر ۾،
ان ٿي ڇوڙيو - ٿوڙيو ٻالو،
آس اڌوري،
پياس اڌوري،
لياڪي ٻڌو هيراڪ - سکي!

(٤)

ورهين واري اڄ ڏ لهندي،
وارياسي مان سڄ ڏ لهندي،
منهنجي محبت ڪچڙا ڌاڳا،
سات ڏ نڀدا، جڳ ڏ ٿهندي،
هاڻ وساڻيل
من ڪوماڻيل
جنڀا ٿيا اڄاڪ - سکي!

ڪو انت کپي ڪو پار کپي

دردن ۾ جو گهاريو ٿم، اڄ ان کان دور دوار کپي،
ڪو انت کپي ڪو پار کپي،

(۱)

خلش ۽ ڏينهن خوشيون، خبر ٿم
جيون ۾ غل شور ڇا آ،
گهڙيءَ گهڙيءَ، هر پلڪ، پيڙ ٿم
اهو ۽ مون لاءِ چٽڪ فدا آ،
هن دنيا لئي چڪر ۽ هلندو، مونکي پيو سنسار کپي،
ڪو انت کپي ڪو پار کپي.

(۲)

انت ۽ ڪو اي انت هجي، پر
انت هجي آواز ٻڌان،
انت لاءِ ڪو اظهار ڪان ٻاهر
انت هجي ڪو راز سڃاڻان،
دور گگن ۾، هيٺ مٽيءَ ۾، مونکي سرجڻهار کپي،
ڪو انت کپي ڪو پار کپي.

(۳)

ڪڏهن هجي ڪڏهن ڪڏهن کان ايارو،
لکين آهيءَ ۾ هجن جهان،

نيڻن ننڊ نه آئي

١- اداس نيڻن جي آنچل ۾،
ڇپرن جي هوسي هلچل ۾،
مٽڪيون موهه جي وس ۾ قاتل،
آسون ارمان سان ڀرپل،
انتظار جيئن اکڙيون کوليون،
اڏامن ان جي سمت وڃائي،
ايڻين ننڊ نه آئي.

٢- رات جو هر پل پهر وڏو ٿيو،
صبر جو سارو چئن هليو ويو،
مايوسيءَ ڇانئي آس وڃائي،
ڏيل ڏڪائي ٿي لڏهائي،
روح رکي سان نڪرت نه نڪندي،
خيالن جي آ کوج اجائي،
ايڻين ننڊ نه آئي.

٣- منجهه سان ڇا لاءِ مڱيو ٿي ويو،
پيارائي سان پرٽو ٿي ويو،
سهڻن منهنجو سنگ ٽڪرايو،
دک مليو هرو دک ئي آيو،
چاهت جا چپ، سڀئي ڇڙو ويا،
الجهن اوج کي آگ لڳائي،
ايڻين ننڊ نه آئي.

منهنجو سواس سجاڳ

(١)

رات جو جاڳي، ڏينهن سمهي پيو، منهنجو ڪو وڃار،
پلڪ پلڪ ٿو پيو پڇائي، پريت کي پالڻهار،
آشا امر آشا جي لهرن سان، کيلي منهنجو ٻاڳ،
منهنجو سواس سجاڳ۔

(٢)

وڻ ڪان وڇڙي، ٿڙپي ٽي جن، ڪيو اڇي وسرام،
مشڪ پتا، گل چپا ٿيل، ڪيئن جائن، ڪٿ سڪلام،
جيون ڪان منهن موڙي ڇا لاء، جن جي آس اُجهاڳ،
منهنجو سواس سجاڳ۔

(٣)

ٻڙي ۾ ٻل ڦيل ٻڪيڙو، سوت ۾ هنجي ونهدي،
مڪتي انهدي، مڪتي ڌاران، هنجي 'ٻياس' ۾ لهندي،
ٻنگ رڱي هن جيون کي هو، سمجهي ڇو ورائڳ،
منهنجو سواس سجاڳ۔

(٤)

رات فقط ڇو اولڙ هه سمجهان، ڇنڊ ٻي انهدو آ،
تارن سان هو راند ڪري، چانڊوڪي ڏينهدو آ،
جيون ڪي هن سمجهو آهي، مکمت جوٽي ماڳ،
منهنجو سواس سجاڳ۔

ان اڪيلي ۾ ڀٽڪڻ وارو،
هجي ٻــونه جو هر انسان،
روپ سروپ ۾ سهڻو سائين، اهڙو ڪو اسرار ڪٿي،
ڪو الست ڪٿي ڪو پيار ڪٿي.

(۴)

ڪنهن لاءِ ڪيس رچايم هيڏا،
مولڪي ڪانهي ڄاڻ نه آهي،
جنڊ ٻيا، آس، امنگ ۽ آتما
سمجهي شل! اڻڄاڻ چوائي،
مذ ملن ۽ جيون رس لاءِ، سانئي ڪو سردار ڪٿي،
ڪو الست ڪٿي ڪو پيار ڪٿي.

دنيا دوکيباز

(١)

دوکيباز نظارون آهن،
دوکيباز هوائون آهن،
دوکيباز اشارا ڏسي پيا،
دوکيباز سهارا ڏسي پيا،
چالاڪ ٿون اڻ ڄاڻ ۾ آهين، تون ڏي خود شهباز،
جڳ ۾ جيڪي جيئرو آهن، ٻڌندا ان ٻڪ آواز،
ته ساري دنيا دوکيباز.

(٢)

حسن سانورو، پيار نه ڏيندو،
زلف چمن جي پيار نه ڏيندو،
چاهت روڳي، ميت نه ٻڌندان ۾،
سر ڏيان سنگيت نه ڏيندي،
هيرن جيا جهولڪا نا آهن، نه آشا جي انداز،
جڳ ۾ جيڪي جيئرو آهن، ٻڌ اندان ٻڪ آواز،
ته ساري دنيا دوکيباز.

(٣)

اکيون نه ڏيکاريون سهڻا خواب،
جن مکڙن جو ڦٽو شباب،
اداس جيون، اداس پل پل،
اداس لهرون، اداس ساحل،
موهه جي دل سمجهي ۾ سانڍي، ڪيئن سهندان سڀ ناز،
جڳ ۾ جيڪي جيئرو آهن، ٻڌ اندان ٻڪ آواز،
ته ساري دنيا دوکيباز.

شايد منهنجو دوش

(١)

رات ڏينهن جي چاهي؟ سهڻو چاهي؟ جيون چاهي؟
ڦولن کان ٿي پڇجو، ڪنڌ هر چاهي؟ گلشن چاهي؟
مان ته رهان چپ چاپ، مڪڙي! تون ٻڌ رهه خاموش،
شايد منهنجو دوش.

(٢)

راهن ۾ ڦولن جي ٻدلي، ليڪ اٿم چنڪاريا،
ديپ جي ٻدلي، دل جا ٽڪرا ديپ ٻٽائي ٻاريا،
سمجهي تو ڏوهاري آهيان، ٻر مان، سچ، ٻردوش،
شايد منهنجو دوش.

(٣)

لوڪ چون ٿا روڳ ٻوا، دل کي ڪو سمجهائي،
منهنجي خاموشي کي ڪيئن ۾ آهي ڪو ڳائي،
ٽڙي منهنجي اميد، چاهي دردن جو آغوش،
شايد منهنجو دوش.

(٤)

مان دکياري، آس جي ماري، جيون ٻيڙي کهارين،
ٻيار جي امرت آشا جون، آسون ٿي ٻي سارين،
ڏينهن ڪري ٻچتان ڪيڏو، ٻرهه ۾ ٿي ٻيهوش،
شايد منهنجو دوش.

امرت ڌارا

١- اچي ڪٿان ٿي، وڃي ڪٿي ٿي،
هن جا راز نيارا،
ڪن نه ڏٺي ٿي ساهي، ڪنڌ هڻن،
ڪين ڏري شوڪارا،
هوند سمنڊ هاڪارا،
جڏهن جا ڏسجن ڪين ڪنارا،
سا ساگر جي امرت ڌارا.

٢- هن جي چالي چٽري هلندا،
ماڃهي ونجهه هلائي،
لانءِ اچالي هلندا رهندا،
گيت خوشي جا ڳائي،
سيءُ هجن، اوٻهارا،
جڏهن جا ڏسجن ڪين ڪنارا،
سا ساگر جي امرت ڌارا.

٣- هن جون لهرون، اٿي هندورو،
چڙهي ٻڌون لوڏائين،
سنڌس ڏنا ۾ گهٽ ڪ ٿورو،
ڏوهيڙو ٽيون ڳائين،
تارا ٿين لڄارا،
جڏهن جا ڏسجن ڪين ڪنارا،
سا ساگر جي امرت ڌارا.

سوني رات

١- لون شڪر، مان ٿيس هاروڻي،
لون سنگيت، مان ٿيس سرسوتي،
لوڪي منهنجي - منهنجي لوڪي،
لسن ۾ ڏاڍي لات - سکي!
رات آ - سوني رات.

٢- رات سهاڳ جي - رات پيار جي
گهڙي گهڙي ٿي - انتظار جي،
جيءَ کي چڪ ٿا پون گهڻئي،
شل نه اچي پرڀات - سکي!
رات آ - سوني رات.

٣- پره ڦٽي شل اچي نه هاڻي،
اوندهه ۾ دل - دل کي ڄاڻي،
ارمانن اڄ پڙدو لاٿو،
سس پس ۾ ٿي ٻات - سکي!
رات آ - سوني رات.

٤- اسين الوليون ماڻيندا سين،
منزل پڪ پڄائيندا سين،
تون قدم آ - تين همت آ،
تين تين جڏ ڀات - سکي!
رات آ - سوني رات.

سانت ڪري - سهڪار ڪري،
مولڪي منهنجو پيار ڪري.

٤- جاڳيون منهنجون اکيون شرابي،
هاڻ نه رهندا ائين خرابي،
جن لاءِ مولڪي هڪ سالن کان،
سانڍيندا دل جي آبادي،
من گهرايو منٺار ڪري،
مولڪي منهنجو پيار ڪري.

٥- هر صبح ڪان ڏس دل ۾ دڪ دڪ،
پيدا ٿي آ، هاءِ! اچانڪ،
جنهن جي خاطر سور پرائم،
هاءِ خدا! سو ڪري اڄ ناحق،
سمجهه پيارو همدوار - ڪري،
مولڪي منهنجو پيار ڪري.

٦- دان ڪري، وردان ڪري ڪو،
منهنجو ٻس احسان ڪري ڪو،
پاند ۾ گهارڻ ساعت مشڪل،
رستو ٻڌڻ آسان ڪري ڪو،
هڪ وار ڪري، هر وار ڪري،
مولڪي منهنجو پيار ڪري.

مونکي پيار کپي

مهڪ جو ساڄن تار کپي،
مونکي تنهنجو پيار کپي.

۱- سڀن هٽان تو تنهنجي گهر تي،
ڦرو ماريان تو تنهنجي در تي،
ٻاڏايان تو - ٻاجهه ڪپي ڪا،
جيون جي هر روز سفر تي،
دل وارو دلدار کپي،
مونکي تنهنجو پيار کپي.

۲- مالڪ منهنجا، منهنجا سائين،
مهر ڪجا، هر وقت سدائين،
ٻرجاڻ جهولي خالي آ جا،
آس ڪئي آباد ٻدائين،
امرت جو ٻبدار کپي،
مونکي تنهنجو پيار کپي.

۳- ٽهڪن جو هڪ هار ٻدائي،
ڪلمڪ چهرن کي ٻهرائي،
ٻراساوادي مان جو ٽٽجان،
چڙيان سڀن جون دليون ليائي،

روئندي رات وهاڻي

١- ٻڪ ٻڪ واجهائان بيٺي ،
ليا ڇپر مان ڀالان بيٺي ،
ڪين اچن ڪان مهن موڙام ،
ڇنڊول من پرچائان بيٺي ،
هنڪي پنهنجو صاحب ڄاڻي ،
روئندي روئندي رات وهاڻي ۔

٢- جنهن ڪي ساري رات سنڀاريم ،
جنهن لاء ٻور ٻٽي ڪي ٻاريم ،
شل سمجهي احسان ڪسي هو ،
جهنڪي پنهنجو سڀڪجهه ارپيم ،
اک. مان ڇلڪي آنو ٻاڻي ،
روئندي روئندي رات وهاڻي ۔

٣- شايد مهنجا سور سڃاڻي ،
ڇڏ سمهي پيو ، چادر تاڻي ،
اوندهه چوڌر - آءُ اڪيلي ،
دم گهٽجي ٿو هنڌڙي تاڻي ،
چوڌر ڪنڌ هر ڪوهي ٻراڻي ،
روئندي روئندي رات وهاڻي ۔

مـــان پياسو

(١)

ساز مان وهندڙ نهر ڏسان ٿو،
درياهه شاهه ۽ نهر ڏسان ٿو،
هر پـاسي آ ئـه ئ وڳـاڻي،
هـاري عرضي ڪـان اڃاسو،
پاڻي پاڻي چوڌر پاڻي - پر مان پاڻيءَ خاطر پياسو،

(٢)

رنگ رلـل لهرن ۾ چاهي،
ڪين سگهن ٿيون پياس مٽائي،
لڙڪائين ٿيون جاڻي واڻـي،
رلي ڏئي ڪمت ڪن ٿيون ڪاسو،
پاڻي پاڻي چوڌر پاڻي - پر مان پاڻيءَ خاطر پياسو.

(٣)

ساگر جـي هن وچ بستيءَ ۾،
لهرن جي هيڏيءَ هستيءَ ۾،
ڪن لهرن جو گلو گهٽين ٿا،
الڳ الڳ منهنجو، ڪندا اڃاسو،
پاڻي پاڻي چوڌر پاڻي - پر مان پاڻيءَ خاطر پياسو.

ڪبر منڍي ننڊ وڀو چورائي

سپنا جاڳيا شور مچائي،
ڪبر منڍي ننڊ وڀو چورائي.

(١)

ڪيڏاهن غائب ٿي ويا تارا،
بادل ڪيڏاهن ڀڳا هيارا؛
چاند ڪڪر جي ٻولي ٻائي،
دل کي ڇو وڀو داغ لڳائي،
ڀٽڪين ۾ ارمان ٻري هو،
ڪيڏن چوي، ڪيڏن آهه ٻري هو،
ڇنڇل من جي ڪڙڪي ڪولي ڇڏن ويو ڙڙڪائي،
ڪبر منڍي ننڊ وڀو چورائي.

(٢)

ڇڏن ۾ هڪ خيال ٻڌائي،
ڪيس چڏيان هان اندر لڪائي،
الفت جو جس محل جڙي هان،
دلبر حسن جو جتي ٻري هان،
وڃن هان جوڀن جون شهنايون،
ڏٺيون اميدون هان واڏايون،
ليڪن آن مان چندا ٿي اچ آسن جي ٻوساٽ وسائي،
ڪبر منڍي وڀو ننڊ چورائي.

٤- گهاٽ اندر جو ٻرندو ڏيئو،
اٿي پيو اسور سويرو،
شايد منهنجي قسمت کوٺي،
سپنو آيو، سو به اڌورو،
آس هئي هڪ، سا به وساڻي،
روئندي روئندي رات وهاڻي.

٥- آسن جي سوغات ڍڳهان هان،
سڌڪي ساري ٻات چوان هان،
ڏيپ جلن هان اکڙين جا،؟
هرڪاڻ جي تات ڪيان هان،
چاهت مون لاءِ ٿي وڃاڻي،
روئندي روئندي رات وهاڻي.

٦- رات جو هر هڪ پهر واوڙي،
ٻرهه ڦٽيءَ سي وار اکوڙي،
وقت ٻٽي مهاراڄا والڪر،
هليو ويو هن دل کي جهوري،
لکندس هر هر هيءَ آکاڻي،
روئندي روئندي رات وهاڻي.

ڪو آهي دل پرچائي

اداسائي ٿــي قدم قدم تي، ڇيڙي، جيءُ جلائي،
ڪو آهــي - دل پــرچائي.

(١)

جيون جــي ڦلواڙيءَ جا هــن
ڦــول ڇڻيا ڪومائي،
هير اُسٽي گهلي ۽ سگهندي
خزان ٿو رعب ڄمائي،
آسن اولاهيءَ ۾ ٻُڏجا، ڪنڌ ڇڏيا لــوڙائي،
ڪو آهــي - دل پــرچائي.

(٢)

چنچل چاهت ڇپ تي ڇپ آ
ڪڏهن سان هوءِ ڳالهائي،
جڏهن جڏهن ڪــي هن ميٺ ٻٽايو
ٻانهن ۽ سو موٽائي،
ذوراٿن جا ٻير گهٽايا ٻر، ڪڏهن سان اُچلوون ڪاٿي،
ڪو آهــي - دل پــرچائي.

(٣)

مــن ۾ اڄ مايوس ٻــٽي پيو
هر ڪڏهن ڪــي ٻاڏائي،

(٣)

سرچ ماں آئي سهڻي گوري،
آشائن جي ٽڙي چڪوري،
سواگت جي مشعال جلائم،
هردي ۾ هڪ سيج وڇائم،
اُمنگ ائيا تہ اڄ لسرزائي،
نچيا ٽپيا سي، جهوم مچائي،
ليڪن ڪي ڪي خيال اهيءَ جو گلو ويا ڇا لاءِ دٻائي،
ڪير مٺي ويو لعل چورائي.

(٤)

ساوڻ کان اڳ قول ڪري هان،
ماڪ گلن تي اچي ٽهي هان،
اڄن هان هيرون لغما ٽٽجي،
ڳائن هان سي چنجي ڏڪجي،
ڪمل گلن جي ڪشتي ٿاهي،
وڃان هان پرهما ڪدب دوڙائي،
واپس ان کان وٺي اچان هان - پنهنجي لعل موٽائي،
ڪير مٺي ويو لعل چورائي.

پرهه ڦٽڻ تي ڳائي

(١)

ڪڪڙن جي ٻاڙيءَ سان لهندا - آيا منهنجا سواس،
اکــر هٺا جي، راز الله جا، آيا تن جا واس،

مرڪ ڇڏن ٿي،
شانتي من ٿي،

عرصي کان اوهه ازغيبي ڪٿان، سرهو ٿي پيو ماڳ،
ســاون جي ڏاڪڻ ســان لهندو، آيو چنڊ سهاڳ،
چنڊ سمهي پيو، چادر تــاڻي، ٻرچائي ٻــرڀاٽ،
پرهه ڦٽڻ تي ڳــائي شايد، ساري ڏينهن جو راڳ.

(٢)

لهر لهري کــان آهري آهري، ساحل سان ٽڪرائي،
ڦيڻ سفيديءَ جو، چپ پهري، لهرن کي سرچائي،

ســاز اســولي،
هــاڻ اڪيلي،

پاڻيءَ جــي هيءَ ڌارا ان سان پرپا ڪهڙا جهول،
سڪ جــا ساٿي، دک ۾ ٽيٺا، اســاهن پوڻ پول،
ليڪن ڏيــا نيون پاڻم، راس ا ڪارو رنگ، مٽائو،
مڪڙي جهوپي، سرهه پراٽــا، پار اــ آهه اڏول.

هاڻ نه هن لاءِ ڪوبه نه آهي
جنهن جو در کڙڪائي،
همسفر سڀ هليا ويا، اڄ تن جو سور ستائي،
ڪو آهي - دل پرچائي.

(٤)

دل ۾ امنگن جي اڄ هلچل
چپ آهي، چپ آهي،
سڪ نه رهيو آ سوڻن لاءِ اڄ
درد لڳاڪا پاڻي،
ڪنهن سان اوريان ڏکڙا ٻڌجا، جيون زهر ٿيائي،
ڪو آهي - دل پرچائي.

منهنجو من

هن کي ڳولهيان - هن کي ڳولهيان،
ڇا لاءِ ڳولهيان - ڪنهن لاءِ ڳولهيان،
منهنجو من مشغول رهي ٿو.

١- رات آ ڪاري - چانڊاڻ ٿو ماڻ،
اهڙي انڌاري - چانڊاڻ ٿو ماڻ.
گهر، گهٽيون ۽ رستا ڳولهي،
ٿڪي ويچارو، چانڊاڻ ٿو ماڻ،
چانڊاڻ ته هوءَ شرميلي آ،
شرميلي آ - اڪيلي آ،
ته ان ۾ ته سگهه ئي آهي،
جو نه ٽڙي اڄ ڪنهن ڪلي آ،
چاهيان ٿو ڪي گيت لکان ٿو،
شاعري من جي ڪنهن ٽڙوليان،
هن کي ڳولهيان - هن کي ڳولهيان،
ڇا لاءِ ڳولهيان - ڪنهن لاءِ ڳولهيان،
منهنجو من مشغول رهي ٿو.

٢- تارا جلوه دار ٿئي پيا،
اڀ جا سي سردار ٿئي پيا،
ڳالهي ڳالهي چنڊ سمهي پيو،
هن جا ڪرڻا هار ٿئي پيا،

(٣)

جيون وڻ جون ٽاريون لوڏي، سڀئي ڇانئڻ آيا،
پڻ وڄايون ساريون، هر ڪا، پنهنجا راڳ ٻڌايا،
راڳ پيار جو،
انتظار جو،
خيال اُٿيا ڪر موڙي، شاهد جوڀن سو لهراڻي،
روپ ڪيو سينگار، پيار ڏي، حوس ٿيو ارزاڻي،
آس جي ديوي واجهائي ٿي، جاڳي ساري رات،
پل ۾ پائي، پل ۾ کوهي، ڏوهي ٿو واجهائي.

روئي ٿي شرنائي

(١)

هاءِ ڪروڻا! ڇيڙين مــن کي، آڳ لڳاءِ ڇا لاءِ؟
چت جي چنچلتا کي، تنهنجو ساٿ ڇڏائين ڇا لاءِ؟
وقت نه ڪنهنجو ساٿي ٿيندو، ڏيندو ڇا شنوائي؟
روئي ٿي شرنائي،
من جو ٻوٽ ٽٽي لهرائي.

(٢)

جيون گهوريم پاڻ ڪاڻ، ملي نه ڪا ٻ سڦلتا،
شايد هــن سنسار ڪــي آهــن، آڏا ايترا رستا،
ڪين ٿي سمجهيم مون لاءِ ايندي اهڙي ڪا ڪٺنائي،
روئي ٿي شرنائي،
من جو ٻوٽ ٽٽي لهرائي.

(٣)

هن جو ساٿ نه پاتم، سمجهان ڪنهنجو ساٿ نه پاتم،
مان وچاري، هو ور راجا، جن جي رج چاهيم،
نوڪر ڪاڏهن، نوڪر ماڻي، سمجهيم آهه جدائي،
روئي ٿي شرنائي،
من جو ٻوٽ ٽٽي لهرائي.

لُڙڪ اَکِ ٿي ڦيرا پائي،
ڇو نه سندس دل وس ۾ آهي،
وس ۾ منهنجي واڳ ڪيائين،
جنڊالهن چاهي ٻاڪ ورائي،
ٻئو آهيان - ٻيو واجهايان،
هجي ڪو، جنهن سان جدا ٿيان،
هن کي ڳولهيان، هن کي ڳولهيان،
ڇا لاءِ ڳولهيان، ڪنهن لاءِ ڳولهيان،
منهنجو من مشغول رهي ٿو.

٣- ماندا ماندا ليڪ پٽيا ٿم،
سهج ڪٿي، دک سيڪ پٽيا ٿم،
جن جن سان مون ناتا جوڙيا،
سي سڀكي، دک هيڪ پٽيا ٿم،
ياد ڪندي گذرن ٿيون راتيون،
راهه تڪيندي، ٿيون ڀرپايون،
وقت نه پنهنجي ٻل سان هلندو،
سور مليا ٿم جڳ سوغاتون،
هر رچنا ٿي، آهه اندر جي،
پند زبان سان، ڇا ڇا ٻوليان،
هن کي ڳولهيان، هن کي ڳولهيان،
ڇا لاءِ ڳولهيان، ڪنهن لاءِ ڳولهيان،
منهنجو من مشغول رهي ٿو.

سک سنگت

سک سنگت جي رنگت ساڄن!

آشائن کي ڀلائي ٿي،
چمڪائي ٿي - مشڪائي ٿي،
انگ انگ کي لهرائي ٿي،
سک سنگت جي رنگت ساڄن!
ٻانهن جي خوشبوءِ ڦهلائي ٿي.

مٺڙو ڪومل ٻول ٻڌو مون،
مرڪائي البيلو جوڀن،
ٿي خوشيءَ مان مٺڙو جيون،
سک سنگت جي رنگت ساڄن!
ٻول مان ٻول رچائي ٿي.

مٺڙا نيڻ ملي مرڪائين،
ھن کي ڏسندي ٿا شرمائين،
ڇيڙون ڀائين - لاڏا ڳائين،
سک سنگت جي رنگت ساڄن!

خوشيءَ جو ڪيل ٻڌائي ٿي.
لهي ساز مان - ڳائي سپنو،
قسم اهو ٿو ڪائي سپنو،

(٤)

ڄاڻ نه ڪائي، منهنجو مندر، هام اڏورو ٿيندو،
ڪوڙ ٿيا منهنجو الڪل آرو، ڪڏهين پورو ٿيندو،
هاڻ ٿي ڄاڻان، هيءَ آ منهنجي، چاهت جي هيڻائي،
روني ٿي شرمائي،
منهنجي ساڃهه ٿي سودائي.

(٥)

پيار لئي چاهيم، پيار جي بدلي، روڄن راڄ پڄائو،
سک لئي چاهيم، سک جي بدلي، ڏکن وٺي پوڄائو،
هر پل ۾، هر حال ۾، مون لاءِ ذلت پٺي ڏکيائي،
روني ٿي شرمائي،
منهنجي جيون وٺي اجائي.

راتيون گذرن جاڳي

راتيون گذرن جاڳي جاڳي،
چاهت مون لاءِ ٿي وڌائي.

(١)

من جي مونجهه - سڪ جي دشمن،
ڏک سان گهيرل منهنجو جيون،
اڄ ته زهر جيان ٿو ڀاسي،
ڪنڊا ٿي پيو جيون گلشن،
آئينده جي آس اڃائي،
چاهت منهنجي ٿي وڌائي،
راتيون گذرن جاڳي جاڳي.

(٢)

سڪ جي پڙلي - درد پرايم،
جو پي چاهيم - هئين وڃايم،
منهنجو چنچل من متوالو،
هاءِ! اُهيءَ کي ڇو پڇتايم،
الا! ڇو چاهيم اڇي سڄائي،
چاهت منهنجي ٿي وڌائي،
راتيون گذرن جاڳي جاڳي.

سڀ سان ٽڪر لائي سهُو،
سک، سنگت جي رنگت، ساجن!
تن کي ڀاڪر پائي ٿي.

هن جيون جي افسان کي.
هنن خوشين ۽ ارمان کي،
ٻن ڌڙڪن جي مهمان کي،
سک، سنگت جي رنگت، ساجن!
روپ - الوپ ٻڻائي ٿي.

دردن دعوت ڏيئي گهرايو

سهڻن مهنجو ساٿ وڇايو،
دردن دعوت ڏيئي گهرايو،

(١)

من ۾ مونجهه ڪري ٿي ماٺا،
ڏاهن مون لاءِ ڪيا ڇپٽا،
قهر نيو قسمت جو مون تي،
ڪلهي پيا ٿم وخم پراڻا،
چنتائن ۾ چين ڦٽايو،
دردن دعوت ڏيئي گهرايو.

(٢)

الڪ الڳ ٿي گهرو گهاءُ،
آسن پلٽيو آ دٻاءُ،
پيار پلو ۽ پلي ساٿ ٿيا،
روئي پيو مهنجو ٻچڙاءُ،
سڪ سانگين جي اڄ پٽايو،
دردن دعوت ڏئي گهرايو.

(٣)

وڇڙان دل جو، نيو پيار،
وڇڙايو موت جو وڇار،

(٣)

پلڪ پلڪ جي سال ٿئي ٿيو،
وقت ٻـ مون لاءِ ڪال ٿئي پيو،
نيڻن مان لڙڪ وهئي اُڏامي،
هيڻو منهنجو حال ٿئي پيو،
داهن ٿئي تم دشمن سائي،
چاهت مون لاءِ ٿي وڌائي،
راليون گڏن جاڳي جاڳي.

(٤)

لڙڪ اندر ۾ انتظار ڇو؟
هر هر اُبري هاءِ پيار ڇو؟
جهاليون پاتم دل جو دل ۾،
ٻرهت ۾ پاتو، هت قرار ڪو،
خيال ٿئي پيا ڇو ڪڙائي،
چاهت مون لاءِ ٿي وڌائي،
راتيون گڏن جاڳي جاڳي.

ورشا آئي

ورشا آئي - برسڻ لءِ آئو،
ساوڻ مون لاءِ نئو اڄائو.

(١)

البيلي برسات سان بادل، وڻن روح رجهائي،
ڌرتي ڇيج هڻي ٿي، ٻوٽون وڻيون آس لڳائي،
ٻهڪي ھرڪ سرکي ڦوکي،
ڳائي ٿو ملهار،
ڪوڪڻ سڌس آڏار،
اڄ جو ٿي ٻئي، هن همتائو،
هاڻ لءِ آئو،
ساوڻ مون لاءِ نئو اڄائو.

(٢)

ڌرتن جي ڏر جهرڪي سان نو، جي ٻرودي خمار،
مون متوالي ٻاريءَ جي لاءِ، ساٿي ھن جو پيار،
رس متوالي، پيار ڀرا جڳ،
مون جو سينگار،
جيمس ٻٽي آڌار،

ڏاڍي جڳ جي ڪايا مايا،
هڏڪيون کائي مٺو پيار،
غم جي گيتن ڇو الاپيو،
دردن دعوت ڏني گهرايو.

(٤)

روپي هيءَ برسات نه مون لاءِ،
سونهري هيءَ رات نه مون لاءِ،
چنڊ سهڻي پيو چادر لاٽي،
تارن جي بارات نه مون لاءِ،
داغ لڳائي مون هارايو،
دردن دعوت ڏني گهرايو.

گهوٽ گهٽا ۽ رت نوورني

ٻن وڄائون ڪنڌجي ٽارئون،
هيرون وڻ ڪي لوڏڻ وارئون،
گهوٽ گهٽا ۽ رت نوورائي،
اچو ته ان جا ساٿ ڪرائون.

(۱)

ساوڻ امرت ڌارا اولي،
سگند سرڳ مان آندي آهي،
من تو مچلي - دل خوشدل آ،
رضا ان ٿي اڄ ڪند اوڙاڻي،
ٻادل کي ڪوڪرا آهي - ٻلي اچن کي لاهيون چاڙهيون،
ڪنوڻيون ٿيون ٿولارئون.

(۲)

البيلت اوج مدائڻ ڪالر،
سٽن رلڪن جي ٻاٽي ٻولي،
جهڙ اڪي وٺو، جهالي ٻائي،
ڏيوٻا ٻهڇي ڪوڪي جولي،
ٻهڇي رانگ ۽ روپ اڪانڻ. ڏٻهن جي ڏوڪان رانيون ڪارئون
شابد مي ۽ ڪنوارئون.

من منهنجي کي ڇو ڀُلايو،
هاڻ نه آيو،
ساوڻ مون لاءِ ٿيو اجايو،

(٣)

مور اڳين، وڻ ٽال مٿانئين، جهومي مينديءَ پور،
رسي واڪو پڙهن جي، هر آهٽ جو، دل ۾ پور،
پنهنجي ڪانگ چاهيان واڻي،
سک جي اڇي ٻهار،
ڪري سکهان اظهار،
بادل کي ڪو ڀياس نه آيو،
هاڻ نه آيو،
ساوڻ مون لاءِ ٿيو اجايو.

جڳ جو والي

چاهيان ٿو جڳ منهنجو ڏٺي،
مان ڏٺان هن جڳ جو والي،

(١)

وقت جو عدو چــار ڏٺاهان،
پلڪ، گهڙيون، ڪن سڀ ڦاڙيان؛
حال ۽ ماضي، ماضي ۽ "اڄ"،
ڪين "سڀاڻي" کي ڏٺڪاهان.

(٢)

سج ۽ چنڊ کــان وڌي اجالو،
ڪيان ڏيهن جــو مان ڏيوالو،
آپ ڏرڻي لي - ڏرلي آپ ۽،
جڳ جــو چرخو مــان ڦيرايان.

(٣)

ڏينهن، هفتن ۽ سال ڳڻيان ڇو؟
ڇڻن ڏسالـــن لاءِ ڏڪان ڇو؟
آپ جــا تارا - تارا ڏينهن جا،
سڀڻ سان هي جهول ڀريان ڇو!

(٣)

ڪڪرن کي هڪ ڏولي ناهي،
مينهن جي موسم، هلو وهاري،
ٻجهون ٻاجا ساز وڄائين،
ساوڪ عطر الهيءَ لي هاري،
ٻولڻ جيڄ ٻطائي هلندا ٻون - گڏجي ٻمهنجون ڏارٻون،
ڏکجي، ڇنجي، ٻهارٻون.
....
گهومڻ گهڻا ۽ رت نوورلي،
اچو ته ان جا ساڻ ڪراڻون.

ڪومل جهڙا، اڄ وڃايا،
آهن چمن ۾ - گهاو پرايا،
هر ڀرائيءَ جو ٻاڳ آ پنهنجو،
تون ڇو ٿي، دک سان دل لائين،
ڇو ٿو ٿــي بلبل نغما ڳائين؟

(٤)

ڪنهن لاءِ تنهنجي آهه ساڻا،
ڪنهن لاءِ دل ۾ اٿــي پاوا،
جــوڀڻ ٻڌي جــوڀ ٻچائين،
اُڀــاسدا ۾ وقــت وڃــائين،
وقت جڏهن اڄ نهڪ ڏني تو،
تون آهين، جــو آس وڃائين،
ڇو ٿو ٿــي بلبل نغما ڳائين؟

(٥)

خــزان وڃــي ۽ بهار آيــو،
هر بوٽي، گــل وس مٺايــو،
ڪدوار ٻٽي ڦوان جي راڻي،
پنهنجو جوبن ٻــاڻ سچائي،
وڻ ٽــڻ ساوا وسڻ لــائين،
پر تون، هڪ ٿي، اداس آهين،
ڇو ٿو ٿــي بلبل نغما ڳائين؟

خاموش بلبل

آءُ ٻڌان چپ ڇا لاءِ آهين؟
ڇو نه ٿي بلبل نغما ڳائين؟

(١)

تون چپ آهين - گيت رون ٿا،
سُر سُهڪن، سنگيت رون ٿا،
وياڪل تنهنجا ٻاو اڇائين،
آسون ٿيون غم کي ٻوڇائين،
هير جا سڏڪا، غم دليا جو،
تنهن سان ڇو ٿي ٻراٽ لڳائين؟
ڇو نه ٿي بلبل نغما ڳائين؟

(٢)

تنهنجي چمن جي چنچلتا تي،
تنهنجي من جي ڪوملتا تي،
ڇنٽا ڇائين آ امنگن ۾،
درد وڌيو آ، هن جيون ۾،
ٻار اٿيو گر، ڏک جي ڌارا،
ارمانن کي ٿو ترڦائين،
ڇو نه ٿي بلبل نغما ڳائين؟

(٣)

ماٺ رهڻ ڪو جيون ناهي،
دکن ٻنهان، سڪ ني سڪ آهي،

محبت زنده باد

۱- ڪڙي ڪڙي جنهن لياڪا پاتا،
آشائن سان جواني ماڻين،
روح رهاڻيون ڪن سي ڪنجي،
سور وڃا ۽ سک سماڻين،
سهڻن انهدي، دپ ڪان نچندي، ڏڪرن ورائي واڳ،
سوهيا آهه سڀاڳ،
محبت زنده باد، حسن جو ورندو آهيو پاڳ.

۲- سهڻن جو سرتاج ٿئي تون،
پره ڦٽيءَ جو پٺجي خواب،
آءٌ انهن ڏيندا سين ڏوراپا،
ڳالهه ڳالهه مان پٽي ڪتاب،
واچ ڏٽي! تون مهڙا سائين! مهڙا مور مهاڳ،
مهڙي سر جا راڳ،
محبت زنده باد! حسن جو ورند آهيو پاڳ.

۳- ٻولم جي هن جادوگريءَ ۾،
لو مون ڪي چو ڦاسائو،
آءٌ اصل ڪان الڳي هس،
پر سڪ ۾ لو لوڙائو،
موم ۾ ماندي ٻٽجي تو لاءِ، جهاڳي جهنگ اجهاڳ،
ورلم لڏهجو ماڳ،
محبت زنده باد! حسن جو ورندو آهيو پاڳ.

پنهون نہ وڃ پرديش

ساڃ وڃي هڪ راس،
پنهون نہ وڃ پرديش۔
١- جوڙيم آسو لاءِ کيس،
منهنجو سواس سنگيس،
من نہ اٿم سرجيس،
پکي پڇام پرپس،
دل ۾ لاهيم ڏيرو،
توڙيان سو آکيڙو،
ونڊي ونڊي راڄ ڏٺي، هڪ سنڌو وچ سنڌيش،
پنهون نہ وڃ پرديش۔
ديش آ منهنجو هيءُ،
جنهنجو ماٽين واس،
٢- ونڙهي لال لباس،
جنهنجي ملائڻ احساس،
گهوريم سارو سواس،
نہ ٿو ڪيو اداس،
جوڙي موليان سنگ،
گهوري مون لاءِ لنگ،
روئن اکيون ؟ جهوريءَ جدا ـ دل ۾ گهاءِ خليش،
پنهون نہ وڃ پرديش۔

هـــيءَ انڱـڻـي اسرار،
ملهو نہ مولکي ٻار، آ ڪڍهجو، ملهو نہ مولکي ٻار.

(۴)

مند ۾ ڊيڪ مڪائي،
ڪرڻ جي ٻارش ورسائي،
مـــون لاءِ ٻهد ڏنـــار،
ملهو نہ مولکي ٻار، آ ڪڍهجو، ملهو نہ مولکي ٻار.

مليو نه مونکي پيار

(١)

ايل ڳڳن ۾ بادل آيا،
مکڙين پنهنجا پوش هٽايا،
رت ڪيو سينگار،
مليو نه مونکي پيار، آ ڪنهنجو، مليو نه مونکي پيار.

(٢)

رت بسنت جي پين وڃائي،
مست فضا ورتي انگڙائي،
امرت جي ڇٽڪار،
مليو نه مونکي پيار، آ ڪنهنجو، مليو نه مونکي پيار.

(٣)

ڪوڪي ٿي ڪوئل مدان ۾،
جهومي ڏالي ڇهنج چمن ۾،
موج ڪري ملهار،
مليو نه مونکي پيار، آ ڪنهنجو، مليو نه مونکي پيار.

(٤)

روپ حسن جو داد وڌائو،
پرانت آهيءَ جي لاءِ پڇتائو،

اڌوري پياس

رهجي ويندي آس اڌوري،
منهنجي پياس نه ٿيندي پوري.

(١)

آءٌ اڇان جي محلن ۾، پنهنجو جيون گهارڻ چاهيان،
سوچان ٿو سو پايان، جنّ، هر پلڪ پيو بدلائڻ چاهيان،
من منهنجو جـڻ آ کيهوڙو،
نپا ڏيـڻ ۾ پـل پـل پـورو،
سچ سمجهان، سا سدا ڪوڙي،
منهنجي آس نه ٿيندي پوري.

(٢)

ساگر جي لهرن سان کيلان، هيرن جي پينگهي ۾ گهاريان،
پکيان پاڻي پاڻيءَ جو، ۽ بادل سان هر وقت گذاريان،
چاهت اٿي منهنجي شهزادي،
فرحت ساڻ رچايان شادي،
الجهن الجهت آندي دوري،
منهنجي پياس نه ٿيندي پوري.

(٣)

غنچي جي هر قول قول سان، سارو جيون راس رچايان،
پو اٿُو، پهڻوري، پو پنت وانگر، ناچ ڪري ڪي گيت ٻڌايان،

تنهنجو سنگ کپي

(١)

سالن کان ٿي چاهيم سڄڻي! تنهنجو سنگ کپي،
دل جا داغ مٽائڻ ڪارڻ، گهاٽو رنگ کپي،
تون ئي لهرون - تون ئي ساگر،
سڪ کان واجهل آءٌ سڃڻو،
تنهنجي محبت ماڻڻ خاطر، مڻ جو دنگ کپي،
سازندڙ ٿيا، تنهنجي صدقي، اهڙو چنگ کپي.

(٢)

احساسن جا ڪوٽ اڏامي، واريءَ جا سي محل ڊٺيا،
چاهت منهنجي ٿي واڳاٽي، سڪ ملڻ ٻر ڳاڙ ڳٺيا،
پياسي آشا - پياسو جيون،
پيار ۽ پياسو، پياسو جوڀن،
جن لاڙن کي مون ئي سمجهيو مولي ماڻ مٺيا،
ڪين قبوليا، منهنجا سي سڀ اڌرا آسون ڊٺيا،

جوڀن

جوڀن جوڙ ڀڄائين ڇو ٿي ؟
ونڊ عمر وڃائين ڇو ٿي ؟

(١)

ٻه ڏينهڙي جو آئي اڌارو - گنگا ٿي وهين نياڻو،
مدت ڪرڻ ۽ ساون ساڻين، آس، اڃائون گهوري ساڻو،
جيءَ کي جهوڙا لائين ڇو ٿي ؟
جوڀن جوڙ ڀڄائين ڇو ٿي ؟

(٢)

ڪٿي اڄ رمان موهه، مڙهاوني، تون ڇو اڱڻي ٿيئين ٿروهي،
چنچل چت جي چاهت ڪوڙي، الهه شاهد راز آ ڪوڙي،
جوڀن روڙ ڀڃائين ڇو ٿي ؟
جوڀن جوڙ ڀڄائين ڇو ٿي ؟

(٣)

ٻرهت ٻتنگ جي ڇولا ڇانئه، ڪفن قرب جو سر تي پاتئه،
ڀردي جي همت کي هاري، ڪڙو ويس ۽ ملڪ لڳائه،
ڪوڙ ڪپت رچائين ڇو ٿي ؟
جوڀن جوڙ ڀڄائين ڇو ٿي ؟

(٤)

روپ کي تو ڀروپ بڻايو - ڪنڪر سان تو سر ٽڪرايو،
جهڻ منزل کي ڳولهڻ چاهين - دڳ ابهو ڪڏهن ڪين بڻايو،
پاڻ ڪاڻ، ٻاڻ لڳائين ڇو ٿي ؟
جوڀن جوڙ ڀڄائين ڇو ٿي ؟

ارمانن کي آگ لڳايان،
سهڻن سان پيو ساٿ نڀاهيان،
ڪاري ٿي، اف! جيءَ جي جهوري،
منهنجي آس نه ٿيندي پوري.

(۴)

واريءَ جا ٿو محل اڏيان، جل ڌارا تي ليڪا پايان،
لڙڪ ۽ آهون مڙش دنيا ۾، جو ٿو آءٌ اڌمن چاهيان،
دنيا ۾ سک، دک سان آهي،
دک سان سک ٿو ساٿ نڀاهي،
وقت جي آهي ريز سموري،
منهنجي پياس نه ٿيندي پوري.

دل جي ڏڪ ٽال ملائي،
جاڳيا جذبا، جاڳيون ساڌنائون - راڳ رنگ ٿيا اپارا،
جيون سنڌ جي ڌارا،

(۴)

هاڻ ڏسون ٿا آمر سوداڳ،
هاڻ نه شڪ اڳ ارمان،
مان نه اصل ڪان ڪي اڄيلو،
هر هٿ ۾ هوندي مهڪندا هاران،
مهڪي اڱڻ، جي چاون ساٿ، غم ڪيا ڪنارا،
جيون سنڌ جي ڌارا،

جيون

(١)

جيون آهي، ڪهڙا ساگر،
ڇوليون ڇيڄ هڻن اڀڳن ۾،
داڻو داڻو - هيرا موتي،
لال جواهر لڏن سمگن ۾،
ڏيا ٽيون ٽڪجي، فرش تي آيا - ڪڪن مندل جا تارا،
جيون مند جي ڌارا،

(٢)

روڻي ٻادل جي ڪشتيءَ کي،
سوالا سهڻا سڙهه لڳائي،
لڏندي لمندي، اڙندي هلندي،
سيتل ساحل تي پهچائي،
سرڳ ٻراڻ جا، ڏسندي چوڌر، ٻرمل سور نظارا،
جيون مند جي ڌارا،

(٣)

الفت آندي جوڀن مستي،
روپ لوان هر رنگ ملائي،
آهه ابن تي ابهدي آهي،

سنڌ کا ٿي پهر گيت

لس ليهورو، سراڊو ساهه،
جان لي جهڄي جيت،
سنڌ کا لي پهر گيت.

وڪ وڪ لي غم سالي آ،
هار ان مهڄو ممت،
سنڌ کا ٿي پهر گيت.

حب جسب جي ڪيئن پالهدس،
لڳ ان الم اليت،
سنڌ کا ٿي پهر گيت.

دم دم داڻهون، ڪن ڪن آهون،
هڙا چڙ نه سڳيت،
سنڌ کا ٿي پهر گيت.

دهي هيون دڙاريون ڪوٺيون،
مهڙ خواه مسيت،
سنڌ کا ٿي پهر گيت.

سڪ اٺي جڙ زهر جي ڪولي،
ڪاڻي مٿي آ پرامت،
سنڌ کا ٿي پهر گيت.

وڇڙ ساڳ نا

١- آسن جي ٻت ڏاڍي ۾،
اسر آشا جا مولي ٻولم،
ھٽي ٻپولي جوڳين جهان،
ٻانڻ لاء، سڪجھ، کوھيم،
چاھيان تو سڄ ڳارن وانگر،
مهڄي ٻڄي امر آپاسنا،
وڇڙ وڇڙ اٿم ساڳ اسا،

٢- ٻڇي ھر ھر چانڊت لي،
اساھر لڳي لياڪا ٻاڱم،
واڇھ، وڇھي جوڳولھڻ چاھيم،
سوني سڀن مڇھ، سالم،
ھر ھر ھيرون ھڙا لائين،
سرت ٻڏي جيڏن انل چاھنا،
وڇڙ وڇڙ اٿم ساڳ لسا۔

٣- ساعت ساعت سارم جدکي،
سيڻي مڇھڄا والڻ ٻڏي ٻڌا،
ڏاج ڏ اانون، ڏک جا، غم جا،
سورن ڏيڍ ڙ سڪ ٻڏي ٻڌا،
کھت ٻڏيا مونلاء کاساني،
البت ٻسوھر ٻرٻل ٻاولا،
وڇڙ وڇڙ اٿم ساڳ لسا،

لڏي لمي ٿو ٻار اُٺاري،
مانجهي مرد مجاهد ڪيئي،
آسانو ٿيا سندس سپيئي،
دولهه آهه دنيا جو دانا،
رحم ڪرم جو آهه وڏانا،
هن جي شهرت آهه حڪومت - اوڻ سندس هاڪاري،
الڪ الڪ مان اور وسي ٿو - هنجي جڳ جوڏاري.

(۳)

چنڊ چنڊ ۾، چوليون ٻهنجو، ڪهت سجائين ٿيون،
جن ۾ ٻٽي هو اڙ ٻنگ، ٻهنجي جمت مدائين ٿيون،
اندر ۾ ڪو الڪو ناهي،
هوريان ڳائين ٻٽڪو ناهي،
نهڪ ۾ آهي سڏ ڪو ناهي،
ڍا ڪنجهڻ ڪو ڪرڪو آهي،
ايا ري هي قدرت جي ٻاري،
ٻو جاري هڪ، ٻيو شهواڌاري،
هڪ ئي منزل هڪ ئي ماڳ،
واٽان وراهين ٻهنجو ٻاڳ،
ساقي خدا جو ٻائي لهرون - ٻرات وڇائين ٿيون،
دنيا جي لاءِ قائم "ٻياسي" - رات ٻٽائين ٿيون.

ساگر ۽ لهرون

(١)

رنگ رليءَ هر لهر لهر کي جوڀن پنهنجو آهه،
جهمريون پائين، ڇيڇ هڻن، جڻ جيون پنهنجو آهه،
ساگر جون هيءَ پاڪ اماڻيون،
سمجهو، سندر سدا سياڻيون،
جل لئي جوهر سدا پسائين،
پون هٿيءَ سان راند رچائين،
عشمت همت تن جي نياري،
تن جو اُور وسي چوڌاري،
هڪڙيون پنهنجو آنچل لائين،
ٻيون وري سو آنچل پائين،
گهونگهٽ ۾ جن گلڙن کي دڙپڻ پنهنجو آهي،
نياري لاس لدون ٿيون، جڻ ڪو سمرڻ پنهنجو آهي.

(٢)

ساگر آهي وشال، مگر، هر لوڙ سندس آ نياري،
جهوليءَ ۾ تنس سندس سنهڙا، پيٽ ۾ اجگر ڀاري،
ڪڻو ڪڻو واريءَ جو جرڪي،
ڦڙو ڦڙو پاڻيءَ جو ٻهڪي،
ڪشتيءَ کي ٿو جهولڻ ڏاري،

سمرتي

جنهن لاءِ مون هيءَ جهوڪ ساري،
وڃي وڃي واٽ نهاري،
ٻهڪي ڀاڳ سدا سڪاري.

(١)

صوفين واري هجي سمرٽي، سياڻن جهڙي سادي ورٽي،
دانا! ڏاڻ ڏيال سوامي، ساهه ساهه ۾ سندس سمرٽي،
شڪتي شالي شاهه قلندر،
رڌي سڌي جو مالڪ ڏاتر،
ڀاڄهه ڪهڙان ڀڄي سساري.

(٢)

هنجي من جون لهرون ارمل - جهڙتي ٿاري ڪهڙي ڪومل،
نو ساگر مان ڪڍ الدو ٻاهر - هنجو جوهر، هنجي نو ڪل،
سچ جي مرل هن جي مايا،
ٻاڏي ڪوڙي ڪوڙي ڪايا،
هڪل سندس هئي هيمت واري.

(٣)

ٿهر ٻڌي مهر وساڻو وارا - ڏک کي سک ۾ ڦاهڻو وارا،
ٻهڪي ڏاڍپ ڪمر نو جاڳي - ڪک مان لک ٻڌائو وارا،

ڪنهن کي چوان ڀتار

(١)

ڏولي مهنجي، نيل ڳڳن ۾، مهنجو آ آکيڙو،
ٻادل جي، ڇانءَ جي هيٺان، ڏاڍيان ٻهنجو ڏيرو،
جتي ئي چاهيان، ٻيڙي وانڌس، من آ خود مختيار،
مهنجو ڀاڳ ڀتار.

(٢)

پاڻيءَ جي هر لهر لهر تي، مهنجو ناچ ۽ ايشان،
سمنڊ رب جي مڌ هيرن تي، جهلهو اٿم مڪان،
مهنجي ۽ چنچل چاهت ناهيو، چت ۾ آ سنسار،
سمجهم ڀاڳ ڀتار.

(٣)

ڪهڙ ڏهندو دلدار جو ڏيرو، دل جا ٻنڌم ڏار،
نازڪ نازڪ جذبن جو مون، هن لاءِ ڏاڍيم هار،
ڏينهن ڪليم او سڙو، رات جو هن لاءِ هڪ وهار،
ڪهڙي چوان ڀتار.

(٤)

مهنجو شوهر ٻاڪ ڏٺي آ، هوني جڳ داتار،
مان هن ساڻي، کي ٻ ا آهيان، هو ڪرتا ڪرتار،
هو ورداتا، ٻاڻ وڌاتا، هوئي جڳ آڌار،
ان کي چوان ڀتار.

پريم ۽ پيڙا

(١)

رنگبرنگي ئي گلفام - پوري پري ڏني مونکي جام،
لبن ٿي مٺاڻ سمجهيم - چاڙهيم دلگ صبوح ۽ شام،
چاهت منهنجي اٿي ٿي لاش،
مونکي زلفن جـو ڏني واس،
موت ۾ ڏيندس ڪيئن الزام - او لاه سجدا لک سلام،
روح اندر جو ٻانڌي آهي - ان شبدن جي هيءَ انجام.

(٢)

مونکي پنهنجو سمجهه پيار - روئي ڪنهن لاءِ ڪئن لهار،
مون لاءِ مٺا مري چڪي آ - اون ڏي نازڪ ارم پيار،
عشق ۾ ئـي پيو آ دلگير،
پنهنجو اسـون - آهه فـقـير،
سمجهه پيار ڏي ڪو سهڪار - دل جا جذبا اٿي چنگار،
اون ان ڏانهن لامت ۾ اچانڪ - واس جا ڪولي پند دنار.

(٣)

جوڙيل پندن سوکها پونت - هاڻ ته گهايل من ڏي گهونٽ،
ڪا پري اون مٺڙج ڦرنت - پاڻيءَ کي اون اڇان والونت،
ڦري ڦڙي مـان ٿين تـلاو،
گهر جـا جهونا ۽ اوان ٿـيان،
ڪانءِ گهرن ٿا منڙو رونت - هنس جي پاڙي ڪيائين موٽ،
اوريءَ جي لڪرن ٿي جهنڊ - گهرون گهرون پياسي - گهونٽ.

تنهنجي ياد ڪلي ڪيڪاري،
درشن ڏيندي هڪڙي ڏهاڙي،
مان مگنو ٿي ٿيون پنڌاري۔

(۴)

تنهنجي مک تي مهڪي واڙي، عجب عجائب تنهنجي ٻاڙي،
اڄ ڏهن تي تازي آهي - گيتن جي تنهنجي ٻت راڙي،
روح ڪئي راحت سان رنجهائو،
آلم تن جو مينگهه وسائو،
ٿي گرڌاري - موهن مراري،

(۵)

شهر، نگر، بن ۾ واڪاڻ - بن، گل، ناريون ۾ سرهاڻ،
گگن منڊل ۾ تنهنجا گيت، ٽارن ۾ تنهنجي مانڊاڻ،
هير بسنت جي ناچ نچي،
هر هر تنهنجو نام جپي،
اي مند اٿجي، روز ڏياري۔

(۶)

جيسين سڪ ۾ سارين مان - گهڙيون اڪيليون گهاريان مان،
ايندي، مهندون آسون آگهندي، راتيون ڏينهن لهاريان مان،
چت ۾ چورا - من مايوسي،
ياد جون پلڪون اڄ ٻي پياسي،
دور ڪندان - دل جي لاچاري۔

سڄي سمه ڦيرائي،
ٻڌ ڇو؟
ڪوڙ ٺهيو ڪاڻي.

(٣)

ڪوڙ ۾ ڪيڏو آهي مٺاس،
ڪوڙ اڳيان، سچ آهي اداس،
ٻال ڪو هنس جي چال هلي،
ڪانءَ کي ڪوءِ ٺا هنس چوي،
جنهن ۾ جڙتو ماڪ جڙتال آ،
ان سان ٻرسي وڃائي،
ٻڌ ڇو؟
ڪوڙ ٺهيو ڪاڻي.

(٤)

ٻيريءَ جا سڀ گهنج لڪائم،
الٽا ٻن اکين کي ڪاچ لڳائم،
ڏاڍ اوان جوڙائي ٺائم،
اڇي مٽي کي رنگ لڳائم،
سمجهيم جو ٻن اڳيري اڳڏو،
اڳري سولهن سوائي،
ٻڌ ڇو؟
ڪوڙ ٺهيو ڪاڻي.

ڪوڙ ۽ سچ

ڪوڙ مان ڪيچ ٻاڻڻ چاهيو،
سچ سمجهيم سودائي،
ٻر چئو؟
ڪوڙ ٻٽيو ڪاسائي.

(١)

همت جون ايڪون ڳسي مٽائيم،
ٻاڳ جا ٻولا هڏ هڏ ڏاهيم،
وٽس ٻاٽي، ٻاٽ ولوڙڻ،
ڪٿي ڳهڙي لاه ڪارو ڳوهڻ،
سمجهيم جڳ ۾ واه واه ٿيندي،
سچ سان ڪندي لڙائي،
ٻر چئو؟
ڪوڙ ٻٽيو ڪاسائي.

(٢)

ٿڙڪي ٿڙڪي ڏاٻا کائي،
اڪڙي ٿي جهٿن ٻوڙ لڳائي،
ٻاچن جي چاٻا ۾ گهاٻائم،
ٻيٽون هٿان ٻونه وڃائم،
ٻرال ٻيهت لئي هڙا ڦيرائم،

ڪا خيرات ڪجي

(١)

ڪين بکاري ٻارن جو، ماڻ آئي ٿي راڄ هلايان ،
چنڊ جي ٻڊران، چنڊ جي ڪرڻن کي ڪيڏو ساڙهايان،
ڏکن منجهل جو راڳ، ٿا گهر جي ؛
وادين جو ورايو، ٿا گهر جي ؛
ڏيهن جي ٻڌلي، ڪاري، موالڪي رات ڪجي،
ڪا خيرات ڪجي .

(٢)

ڦلواڙيءَ جي ڦولن جي سرهاڻ جو عادي انسان ،
شيش محل جي ڪوڙي ڪڌهن ماڻاڻ جو عادي انسان،
ناريون ڏاريون ڇولر جهلائين ،
موٽ جهڙن کي جيئن سرچائين ،
ڏک ۾ گهڙيال، موڙهيل، ڪن ساڪيات ڪجي ؛
ڪا خيرات ڪجي .

(٣)

سمنڊ جي سنڌيل، ارڏل چنچل، لهرن سان ٿا لڳاءَ،
موڙڪي انهي ڏولڪڙ، ٻيلن، ٻيرٽ سان ڪهڪاءَ،
ڏاڍيءَ ٿي جو ڌڪو آهي ،
منهنجي ساهه جو ڌڪو آهي ،
ڪر، راڄ، غم اوڙهن واري، ڪا سوغات ڪجي ؛
ڪا خيرات ڪجي .

دل، تصوير ۽ سواگت

١- منهنجي دل!
جنهنجي اڻ‌ڳڻي هلچل
جذبن جوءِ هـن ارمان تي اوڀار آ آڇل.
منهنجي دل!
ڪين ڪڏهن ڪنهن لاءِ وياڪل
جنتا ٻدلي چاهت هن جي هردي ٻي ليڪل.

٢- هيءَ تصوير!
جنهنجي ساڃهي ۾ تڪڙ ٻار!
رنگ روپ ۾ نکري اٿئي جيون جي تڪ ٻير.
هيءَ تصوير،
جنهنجو چورس ڪاٺير
ٻارام جي منزل ٻاڻڪ ڪاڙ ٺاهي شل اُڪير.

٣- صبوح سهاڳ!
ٻرپالي هيرن جو راڳ،
ارمان جون اُڏامون ڪولي، سنهه تيو سڀاڳ.
صبوح سهاڳ،
ڪنهن ٻستڪ جو انڌون ڀاڳ،
ٿئين ليکڪا جو ڪولي، ڪن ۾ ڏاڙهال ٻاڳ.

٤- ڪو سواگت،
اگر ٻ ٿيندو آ البت،
تڏهين ٿيندو، جڏهين ويندو جوالي ۽ جيوت.
ڪو سواگت،
جيتري ماڻڪ جي عادت،
ڪنهن ٻ کلا جي پارک ڪي، ملي ٿ محل ٿي لعنت.

ڪمل ڪيولراماڻي ٻاسي ڪهاڻي، ناول، مضمون تي قلم آزمائي ڪندي به ڪويءَ جي طرح تي ڄاتل سڃاتل آهي. ۱۴ سالن جي ننڍڙي عمر ۾ هن پنهنجي پهرين ڪهاڻي لکي جا ۱۹۴۳ ۾ ڪراچيءَ مان شايع ٿيندڙ هفتيوار ”چونڊس“ ۾ شايع ٿي هئي. اڄ تائين هن اٽڪل ۱۵۰۰ ڪهاڻيون لکيون آهن-